

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0192/2012

6.6.2012

BETÄNKANDE

om genomförandet av EU:s vattenlagstiftning, i väntan på ett nödvändigt övergripande synsätt på europeiska vattenutmaningar (2011/2297(INI))

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

Föredragande: Richard Seeber

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	16
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INDUSTRIFRÅGOR, FORSKNING OCH ENERGI.....	19
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR FRAMSTÄLLNINGAR	24
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	29

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om genomförandet av EU:s vattenlagstiftning, i väntan på ett nödvändigt övergripande synsätt på europeiska vattenutmaningar

(2011/2297(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område¹ (vattendirektivet),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/118/EG av den 12 december 2006 om skydd för grundvatten mot föroreningar och försämring (grundvattendirektivet)²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/105/EG av den 16 december 2008 om miljökvalitetsnormer inom vattenpolitikens område och ändring och senare upphävande av rådets direktiv 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG och 86/280/EEG, samt om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG³ (direktivet om miljökvalitetsnormer),
- med beaktande av rådets direktiv 91/271/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse⁴ (avloppsdirektivet),
- med beaktande av rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket⁵ (nitratdirektivet),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/60/EG av den 23 oktober 2007 om bedömning och hantering av översvämningsrisker⁶ (översvämningsdirektivet),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och

¹ EGT L 327, 22.12.2000, s. 1.

² EUT L 372, 27.12.2006, s. 19.

³ EUT L 348, 24.12.2008, s. 84.

⁴ EGT L 135, 30.5.1991, s. 40.

⁵ EGT L 375, 31.12.1991, s. 1.

⁶ EUT L 288, 6.11.2007, s. 27.

kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG¹ (Reachförordningen),

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/128/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel,
- med beaktande av rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr .../... om utsläppande på marknaden och användning av biocidprodukter,
- med beaktande av kommissionens kommande strategi för att skydda Europas vattenresurser,
- med beaktande av meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén med titeln ”Vår livförsäkring, vårt naturkapital – en strategi för biologisk mångfald i EU fram till 2020” (COM(2011)0244),
- med beaktande av kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om en färdplan för ett resurseffektivt Europa (COM(2011)0571),
- med beaktande av det kommande Europeiska innovationspartnerskapet om vatten,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 18 juli 2007 om problemet med torka och vattenbrist i Europeiska unionen (COM(2007)0414),
- med beaktande av sin resolution av den 15 mars 2012 om det sjätte världsförbundet för vatten² i Marseille den 12–17 mars 2012 och den där antagna plattformen för kompromisser och lösningar,
- med beaktande av sin resolution av den 9 oktober 2008 om problemet med vattenbrist och torka i Europeiska unionen³,
- med beaktande av sin resolution av den 6 maj 2010 om kommissionens vitbok med rubriken: ”Anpassning till klimatförändring: en europeisk handlingsram”,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet och yttrandena från utskottet för industrifrågor, forskning och energi och utskottet för framställningar (A7-0192/2012), och av följande skäl:

¹ EUT L 396, 30.12.2006, s. 1.

² Antagna texter, P7_TA(2012)0091.

³ EUT C 9 E, 15.1.2010, s. 33.

- A. Vattendirektivet upprättade en ram för att skydda och återställa rent vatten i EU och säkerställa en långsiktig hållbar vattenanvändning, och syftar till att nå ”god ekologisk och kemisk status” senast 2015, men granskningen av de förvaltningsplaner för avrinningsdistrikt som inrättades av medlemsstaterna enligt direktivet visade att ett betydande antal vattenförekomster i EU inte kommer att nå ”god status” senast 2015 på grund av såväl mångåriga som framväxande utmaningar.
- B. Vatten är särskilt sårbart vad gäller följderna av klimatförändringarna, något som kan leda till en minskning av kvantiteten och kvaliteten på det vatten, i synnerhet dricksvatten, som finns tillgängligt såväl som till en ökning av frekvensen av och intensiteten i översvämningar och torkperioder.
- C. Vatten är en oförytterlig och livsnödvändig allmän tillgång och rättvis vattenförvaltning spelar en avgörande roll för att bevara världens naturtillgångar och ekosystemtjänster, samt i alla aspekter av resursanvändning och ekonomisk produktion. Företagens framtid i Europa är beroende av att man finner effektiva lösningar, som är både ansvarsfulla och fungerande, på de aktuella utmaningarna på vattenområdet och på förvaltning av de befintliga vattentillgångarna, vilka har direkta konsekvenser för människors hälsa, energiproduktionen, jordbruket och livsmedelstryggheten.
- D. Europa utvinner för närvarande runt 13 procent av sitt totalt tillgängliga färskvatten, vilket redan ger upphov till viss vattenstress. På många platser i Europa är vattenuttaget större än vad som är hållbart och hotar vilda djur och växter, samhällets vattenförsörjning, och olika ekonomiska användningsområden för vatten. I några sydeuropeiska regioner har vattenförbrukningsindex stigit med över 40 procent, vilket medför en förhöjd stresspåverkan.
- E. Det halvtorra klimatet i stora områden i Sydeuropa karaktäriseras också av en mycket ojämn fördelning av vattenresurserna och denna oregelbundna fördelning visar en tendens att förstärkas på grund av klimatförändringarna.
- F. EU:s strategi Europa 2020 förutser en effektivare resursanvändning, men aktuella trender i vattenanvändningen är ofta ohållbara beroende på ineffektiva metoder som leder till slöseri med vatten. System för vatteninfrastruktur är ofta omoderna, såväl i de mest utvecklade regionerna som i de minst utvecklade, och det finns en brist på information om verklig prestanda och verkliga förluster.
- G. En övergång till en grön ekonomi kan endast uppnås om hänsyn tas till vattenproblemen.
- H. Avloppsvatten som inte är renat på ett fackmässigt sätt fortsätter att smutsa ner Europas kuster och det är absolut nödvändigt att påskynda införandet av en infrastruktur för rening av avloppsvatten i medlemsstaterna.

Genomförande av EU:s vattenlagstiftning: framgångar och klyftor

1. Europaparlamentet erkänner att vattendirektivet utgör en solid och ambitiös lagstiftningsbas för integrerad vattenförvaltning i EU på lång sikt. Parlamentet välkomnar de förbättringar som gjorts i kvaliteten på europeiskt vatten och europeisk avloppsbehandling på senare år. Parlamentet påpekar emellertid att genomförandetakten

har varit långsam och ojämn i medlemsstaterna och regionerna och att genomförandet av vattendirektivet måste förbättras avsevärt för att nå ”god status” för europeiska vatten senast 2015.

2. Europaparlamentet förklarar att vatten är en gemensam tillgång för mänskligheten och en kollektiv nytta och tillgång till vatten bör vara en grundläggande och allmän rättighet. Parlamentet betonar att en hållbar vattenanvändning är en nödvändig förutsättning för miljö och hälsa och har grundläggande betydelse för klimatregleringscykeln. Parlamentet upprepar behovet av att anpassa reglerna för den inre marknaden till vattensektorns särdrag och uppmanar medlemsstaterna att i linje med subsidiaritetsprincipen förvalta vattenresurser och vattenfaciliteter i enlighet med artikel 9 i vattendirektivet.
3. Europaparlamentet noterar att det trots framstegen i genomförandet av direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse fortfarande finns brister när det gäller uppfyllandet av kraven i fråga om uppsamlingsystem och/eller rening.
4. Europaparlamentet betonar att stor vikt bör läggas på genomförandet av gällande vattenlagstiftning samtidigt som det finns särskilda klyftor som behöver fyllas både genom att anpassa befintlig lagstiftning till vattenprioriteringarna och med ny lagstiftning för att komma till rätta med inverkan på särskilda sektorer eller verksamheter. Hänsyn bör tas till den betydelse som samarbetet mellan förvaltningens olika aktörer och övriga berörda har för en hållbar vattenförvaltning.
5. Europaparlamentet upprepar sin ståndpunkt att kommissionen måste lägga fram ett lagförslag, liknande översvämningsdirektivet, och som främjar antagandet av en EU-politik för vattenbrist, torka och anpassning till klimatförändringar.
6. Europaparlamentet betraktar kommissionens kommande strategi för att skydda Europas vattenresurser som EU:s politiska åtgärd för att hantera aktuella och kommande vattenproblem, med målet att säkra tillräcklig tillgång på vatten av god kvalitet för hållbar och rättvis vattenanvändning fram till 2050 utan att inkräkta på de suveräna nationella rättigheterna till vattnet.
7. Europaparlamentet påminner medlemsstaterna om deras skyldighet att i enlighet med vattendirektivet nå en god vattenstatus senast 2015. Parlamentet uppmanar kommissionen att vidta beslutsamma åtgärder för att få slut på medlemsstaternas överträdelser av unionsrätten på vattenområdet. Parlamentet kräver samtidigt att omfattande riktlinjer och effektiva instrument utvecklas och görs tillgängliga för att gynna kapacitetsuppbyggnad, särskilt för regionala myndigheter och instanser för förvaltning av avrinningsområden, för att säkerställa lika villkor och hjälpa medlemsstaterna att åstadkomma bättre efterlevnad i kommande steg av genomförandet av EU:s vattenpolitik, i syfte att leva upp till vattenpolitiska åtaganden. Parlamentet påpekar att framställningar i många fall har avslöjat problem med införlivandet och det korrekta genomförandet av EU:s vattenlagstiftning och uppmanar kommissionen att vara mer beslutsam i sina undersökningar, särskilt när den undersöker framställningar.

Vatteneffektivitet och resurshantering

8. Europaparlamentet understryker vikten av vatteneffektivitet och kräver mer effektiv

vattenanvändning, särskilt i sektorer som energi- och jordbrukssektorn, där förbrukningen av vatten är som störst.

9. Europaparlamentet betonar sambandet mellan energiproduktion, energieffektivitet och tryggad vattenförsörjning. Parlamentet påpekar att ytterligare strategier och program, som t.ex. energilagring i vatten, behövs på europeisk nivå för att se till att den växande efterfrågan på energi inte äventyrar den tryggade vattenförsörjningen och att möjligheterna att minska energianvändningen genom vattneffektivitet tas till vara. Parlamentet understryker att hänsyn till vattenanvändning ska tas när man analyserar hållbarheten för traditionella energikällor och energikällor med låga koldioxidutsläpp, däribland bibränslen och vattenkraft i synnerhet, och pekar särskilt på riskerna vid okonventionell naturgasutvinning.
10. Europaparlamentet betonar att vattenanvändningens effektivitet och hållbarhet i jordbrukssektorn kan förbättras genom att införa innovativa tekniker och metoder, och genom förbättring av informationen till och medvetenheten hos lantbrukare och slutanvändare. Parlamentet betonar i detta sammanhang att samarbetet mellan markförvaltare och andra intressenter har goda förutsättningar att bidra till positiva resultat inom vattenskyddet. Parlamentet understryker vidare att tillräckliga vattenresurser bör mobiliseras för jordbruket, till exempel genom utveckling av vattenlagring, med tanke på de utmaningar som klimatförändringarna och en tryggad livsmedelsförsörjning innebär. Parlamentet konstaterar att jordbrukssektorn tar en stor del av vattenresurserna i anspråk och understryker vikten av vattenskydd och hållbar användning av vatten i den pågående översynen av den gemensamma jordbrukspolitiken.
11. Europaparlamentet anser att det växande behovet av vatten kräver brådskande investeringar i konstbevattning och uppmanar kommissionen att främja lösningar för att råda bot på bristen på vatten, såsom konstgjord påfyllning av grundvattenreservoarerna, återvinning av vatten och utveckling av alternativa bevattningstekniker. Parlamentet understryker samtidigt hur viktigt det är att överföra kunskap och teknik med koppling till dessa tekniker, liksom till vattenskydd, vattenuppsamling, förvaltning av grundvatten och behandling av avloppsvatten.
12. Europaparlamentet betonar att grundvattenbildningen är mycket stor under jordbruks- och skogsbruksmark och att jordbruket och skogsbruket redan bär ett särskilt ansvar för att bevara ett rent, kvalitativt högvärdigt grundvatten. Parlamentet erkänner därför jordbrukarnas hittillsvarande ansträngningar för att förbättra grundvattenkvaliteten.
13. Europaparlamentet understryker att en miljömässigt och ekonomiskt sund strategi för vattensanering och avloppsvatten bör ta itu med förorening vid källan innan alla föroreningar släpps igenom till en kostsam behandling vid slutet av installationen, i synnerhet vad beträffar vatten som rinner genom förorenad jord. Parlamentet uppmanar användningen av avloppsvatten och biprodukter vid slutet av installationen som en ny resurs på basis av stränga kvalitetskrav. Parlamentet konstaterar att avloppsvatten utgör en energikälla genom återvinning av den värme eller energiförädling av det organiska material som vattnet för med sig och att man bör tillvarata denna möjlighet.
14. Europaparlamentet uppmanar till uppdatering av EU:s vattenlagstiftning på lämpligt sätt för att ta tillräcklig hänsyn till tekniska framsteg för återanvändningen och återvinningen

av vatten i syfte att möjliggöra kostnadseffektiv och energieffektiv återanvändning av behandlat avloppsvatten för bevattning samt återanvändningen av gråvatten i hushåll. Parlamentet efterlyser åtgärder för adekvat övervakning av återvunnet vattens kemiska och biologiska kvalitet. Parlamentet uppmanar kommissionen att studera tillvägagångssätt för att skapa incitament för en mer allmänt spridd användning av behandlat avloppsvatten, gråvatten och regnvatten för att bidra till en minskning av vattenstressen.

15. Europaparlamentet betonar att en minskning av vattenförbrukningen måste prioriteras. Parlamentet understryker betydelsen av ekodesign och vattenbesparande anordningar och kräver att mätning av vatten ska göras obligatorisk för alla sektorer och användare i alla EU-länder. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att reglera vattneffektiviteten hos anordningar som används i hushållen och inom jordbruket.
16. Europaparlamentet påminner om att omkring 20 procent av dricksvattnet i EU går till spillo på grund av ineffektivitet, varför en effektivare användning av vattenresurserna är av central betydelse för vattenförvaltningens hållbarhet och i synnerhet för att ta itu med problemen med vattenbrist och torka. Parlamentet framhåller att det brådskar med att granska tillståndet för vattenledningsnäten i EU med avseende på kvalitet, slitage och sammankoppling, eftersom eventuellt upp till 70 procent av vattnet i EU:s städer går till spillo genom läckor i nätet, och uppmanar till infrastrukturinvesteringar.

Vatten och ekosystem

17. Europaparlamentet konstaterar att vatten är i centrum av de flesta ekosystemtjänster och betonar betydelsen av adekvat vattenförvaltning för att nå målen för biologisk mångfald. Parlamentet betonar behovet av åtgärder för återbeskogning och återställande av våtmarker i förvaltningen av vattenresurserna. Parlamentet efterlyser bättre anpassning av vattendirektivets mål till Natura 2000. Parlamentet understryker att begreppet ”miljöflöden” bör införlivas i kunskapsbasen och att man i denna ska ta hänsyn till de ekosystemtjänster som underbyggs av vatten. Parlamentet understryker att man måste ta hänsyn till att förändringar i vattnets kretslopp beror på habitatet och att detta har inverkan på den procentandel vatten som återförs till kretsloppet. Vattnets kretslopp är inte likadant överallt och olikheter förekommer mellan kretsloppet i tropikerna, i Medelhavsområdet och på medelhöga och höga breddgrader.
18. Europaparlamentet betonar att vattenresurser och de ekosystem som är kopplade till dem är särskilt känsliga för klimatförändringarnas effekter, eftersom dessa förändringar skulle kunna leda till minskade vattenmängder och sämre vattenkvalitet, i synnerhet vad beträffar dricksvatten, samt för den ökade frekvensen och omfattningen av översvämningar och torka. Parlamentet uppmanar till att man i åtgärderna för begränsning av och anpassning till effekterna av klimatförändringarna vederbörligen beaktar effekterna på vattenresurserna. Parlamentet understryker betydelsen av riskförebyggande åtgärder samt begränsnings- och åtgärdsstrategier för att förhindra extrema vattenrelaterade fenomen.
19. Europaparlamentet betonar de effekter som klimatförändringarna kan få på vattenrelaterade ekosystem, vilket kan kräva djupgående och systematiska åtgärder för naturskydd och biologisk mångfald, och tvinga fram ett omfattande regelverk för

storskalig förvaltning av påverkade vattenmassor, och särskilt för förvaltningen av våtmarker och påverkade vattensystem.

20. Europaparlamentet konstaterar att vissa länder inte är drabbade av vattenbrist, men har svårt att hantera vattenöverskottet till följd av regelbundna eller kraftiga regn, översvämningar, floderosioner och föroreningar som påverkar avrinnings- och kustområden samt effekterna av dessa fenomen på lokalbefolkningen, vilket framgår av många framställningar som mottagits. Parlamentet uppmanar kommissionen att på lämpligt sätt analysera hur följderna av översvämningarna ska kunna förebyggas, med tanke på den märkbara ökningen av översvänningsriskerna i medlemsstaterna de senaste åren.
21. Europaparlamentet betonar att kommissionen måste uppmana medlemsstaterna att främja omflyttning av miljövänlig jordbruksverksamhet till bergsområden i syfte att bekämpa den hydrogeologiska obalansen och underlätta vattenregleringen genom att återinföra bra sätt att bygga diken, avloppskanaler och vallar som kan minska de negativa konsekvenserna nedströms vid häftiga regn. På så sätt kan man även vid torrperioder se till att det finns samlade vattenresurser som även kan användas vid bekämpning av skogsbränder.
22. Europaparlamentet noterar den viktiga roll som spelas av grundvattenreservoarer i vattnets kretslopp och i ett antal nyckelfrågor, däribland förorening av vatten, planer för begränsning av översvämningar, saltvattensinträngning och sättningar orsakade av långvarig uttömning av grundvattenreservoarerna. Parlamentet uppmanar kommissionen att framhålla vikten av hållbar förvaltning av grundvattenreservoarerna.
23. Med tanke på de betydande risker som utforskningen och utvinningen av skiffergas innebär både för yt- och grundvatten, uppmanar Europaparlamentet kommissionen att se till att sådan verksamhet täcks av direktivet om miljökonsekvensbedömning. Parlamentet uppmanar även kommissionen att skyndsamt utfärda riktlinjer för insamling grundläggande övervakningsdata för vatten, som måste utföras innan någon fracking genomförs – både för utforskning och utvinning – och de kriterier som avses att användas för utvärdering av frackingverksamhetens inverkan på olika geologiska formationer, inbegripet eventuellt läckage till grundvattenreservoarer.
24. Europaparlamentet påminner om att markskydd är en nyckelkomponent för att bevara vattenkvaliteten. Parlamentet påpekar att orsakerna till och följderna av markförsämringen framför allt är av lokal och regional natur och att subsidiaritetsprincipen därför bör tillämpas. Parlamentet uppmanar alla medlemsstater att leva upp till sin förpliktelse att säkerställa markkvaliteten och att bevara markerna friska samt uppmanar eftertryckligt de medlemsstater som inte har några markskyddsbestämmelser att ta på sig sitt ansvar.
25. Europaparlamentet påpekar att integrerad vattenresursförvaltning och fysisk planering i avrinningsområden bör ta hänsyn till vattenberoende verksamheter inom ekonomin och till vattenbehovet hos alla användare samt behovet av en mer holistisk inställning till vattenbrist, och bör säkerställa hållbarheten i mänsklig verksamhet vad gäller vatten.
26. Europaparlamentet anser att avloppsvatten från källor i tätbebyggelse är en av de allvarligaste föroreningarna av vattenmiljön i floder och vid kusten och att ett framgångsrikt genomförande av direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse

kommer att ha stor inverkan på vattenkvaliteten i alla medlemsstater och därmed på ett framgångsrikt genomförande av vattendirektivet.

27. Europaparlamentet påpekar att de allvarliga effekter som sådan förorening kan ha på människors hälsa framgår av framställningar som mottagits från Irland (Galway), Frankrike (Bretagne) och andra medlemsstater. Parlamentet påminner om sin resolution av den 2 februari 2012 om de frågor som tagits upp av framställare om avfallshanteringsdirektivet och tillhörande direktiv i EU:s medlemsstater, där man framhåller de farliga nivåerna av vattenföroreningar till följd av dåligt skötta eller olagliga deponeringsanläggningar och stenbrott vilket lett till infiltration och förorening av grundvattnet och grundvattennivåerna.
28. Europaparlamentet uppmärksammar ett antal negativa faktorer som är föremål för framställarnas klagomål, däribland avfallsdeponier, de behöriga myndigheternas bristande kontroll av vattenkvaliteten, inkorrekta eller olagliga jordbruks- och industrimetoder, stadsutveckling och energirelaterad utveckling samt jordbruket och industrin, har inverkan på miljön och folkhälsan och försämrar vattenkvaliteten. Parlamentet kräver därför att man ännu mer målinriktat skapar incitament för en effektiv vattenförvaltning, framför allt till förmån för de fattiga och landsbygdsbefolkningen, så att alla får tillgång till vatten till ett överkomligt pris, och så att vatten distribueras till områden som kämpar med underskott, särskilt sådana som ligger utanför större tätbebyggda områden försedda med infrastruktur för vatten.
29. Europaparlamentet anser att närsaltsutsläpp är en av flera faktorer bakom föroreningen av ytvattenförekomsterna, påverkar den biologiska mångfalden och reducerar värdefulla ekosystemtjänster. Parlamentet konstaterar att närsaltssituationen i över hälften av de fall som undersökts kan vara orsaken till att man inte förväntas uppnå ”god status” i ytvattenförekomster senast 2015.
30. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att intensifiera kampen mot de ökande utsläppen av föroreningar såsom antibiotika- och narkotikarester samt hormonrester från p-piller i vatten, eftersom dessa rester är hälso- och miljöskadliga.

Kunskap och innovation

31. Europaparlamentet inser att EU:s policyram har möjliggjort insamlingen av mindre fragmenterade uppgifter om vatten samt bättre övervakning. Parlamentet konstaterar dock bristen på tillförlitliga uppgifter om vattenmängd, till exempel vid utvinning och läckage. Parlamentet konstaterar att det finns möjlighet till bättre datahantering som bygger på förbättrade statistiska uppgifter och användning av datainsamlingsstationer och vatteninformationssystemet för Europa (WISE) samt GMES-övervakning av vattenresursernas tillstånd och påfrestningarna på dem från ekonomisk verksamhet. Parlamentet uppmanar kommissionen att i samarbete med Europeiska miljöbyrån utveckla en ny uppsättning tillförlitliga indikatorer för vattenkonton. Parlamentet understryker att begreppet ”miljöflöden” bör införlivas i kunskapsbasen och att man i denna ska ta hänsyn till de ekosystemtjänster som underbyggs av vatten samt kopplingarna mellan klimat, territorium och grundvattenresurser som vattnets kretslopp ger.
32. Europaparlamentet understryker behovet av att de särskilda målen och verksamheterna i

Horisont 2020-programmet inriktas på bättre, hållbar förvaltning av vattenresurserna och vattenmiljöerna i EU och i dess grannländer. Parlamentet anser att EU:s forskningspolitik bör anpassas till de allt större utmaningarna på området för vattenförvaltning för jordbruk, byggnader, industri och hushåll samt strävandena efter vatteneffektivitet. Parlamentet uppmärksammar i detta avseende Bonusprogrammet för Östersjön som ett exempel för andra regioner.

33. Europaparlamentet anser det viktigt att främja forskning och innovation i samband med vatten och att man måste stödja utvecklingen av europeiska kluster på detta område. Parlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och andra relevanta intressenter att stödja Europeiska innovationspartnerskapet om vatten som ett effektivt instrument för att fokusera ansträngningarna på världsledande forskning och innovation och avlägsna barriärerna som hindrar en snabb överföring och integrering av kunskap, bästa tillgängliga teknik och tekniska genombrott på marknaden, samt för att kunna bidra till utvecklingen av en inre marknad för vattenteknik. Parlamentet betonar betydelsen av ekologiska innovationer för att bevara vattentäkterna och den biologiska mångfalden samt stabila ekosystem. Parlamentet lyfter fram potentialen för skapandet av ”gröna jobb”, en innovativ och kunskapsbaserad vattenpolitik, bättre vattenförvaltning och vatteneffektivitet. Parlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera och kvantifiera inverkan av sina åtgärder för att främja utveckling av FoU på vattenområdet i fråga om att skapa arbetstillfällen.

Integrering av vattenperspektivet

34. Europaparlamentet betonar att det behövs bättre överensstämmelse och bättre integrering av vattenrelaterade mål i resurseffektivitetsagendan, som innehåller avgörande målsättningar för vatteneffektiviteten, i lagstiftningen på unionell, nationell, regional och lokal nivå. Parlamentet kräver att en fullständig utvärdering av effekterna på vattenresurser beaktas vid utformningen av ramarna för de övergripande strategierna för ekonomisk styrning, såsom Europa 2020-strategin, och för gemensam EU-politik, såsom den gemensamma jordbrukspolitiken och sammanhållningspolitiken, för att nå en tematisk koncentration av tillgänglig finansiering till vattenfrågor och integrera vattenfrågan i alla politikområden för att förbättra vattenkvaliteten i alla Europas regioner.
35. Europaparlamentet anser att investeringar i hydroteknisk infrastruktur bör beaktas i högre grad än hittills i EU:s nya finansieringsstrategi för Sammanhållningsfonden.
36. Europaparlamentet konstaterar att de krav som gäller för jordbrukare redan är högt ställda och kontrolleras noga. Parlamentet kräver en förstärkning av miljövillkoren i den gemensamma jordbrukspolitiken på grundval av de befintliga förpliktelseerna.

Vatten och ekonomin

37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att man tillämpar principen att förorenaren och användaren betalar i prissystem som införs i alla vattenanvändande sektorer och som är effektiva och öppna för insyn och som syftar till full kostnadstäckning, inbegripet miljö- och resurskostnader, som fastställts i vattendirektivet. Parlamentet understryker att hänsyn emellertid bör tas till sociala frågor

när man sätter priser på vatten och att rent vatten bör vara tillgängligt för mänskliga behov till en rimlig kostnad. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen och medlemsstaterna att utvärdera och omarbota subventioner som är till skada för vatten och att utarbota och införa ytterligare ekonomiska instrument för att minska miljökadlig verksamhet och att stimulera till en hållbarare användning av vattenresurserna. Parlamentet betonar att priset på vatten bör återspegla miljökonsekvenserna av behandlingen av avloppsvatten. Parlamentet framhåller att den ekonomiska krisen och begränsningen av de offentliga utgifterna, trots att det finns en politisk vilja, försvårar möjligheten för lokala och regionala myndigheter att få finansiering till projekt för behandling av gråvatten och uppmanar därför kommissionen att säkerställa lämplig finansiering av reningsverk. Parlamentet uppmanar kommissionen att utveckla en strategi för internalisering av de externa kostnader som uppstår genom vattenförbrukning, vattenförorening och behandling av avloppsvatten.

38. Europaparlamentet anser att fritidsbostäder åtnjuter samma tillgång till vattenresurser som permanentbostäder och att deras bidrag till nätets finansiering därför ska vara åtminstone lika stort.
39. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna att använda sig av möjligheterna som erbjuds genom strukturfonderna, Sammanhållningsfonden och fonden för landsbygdsutveckling, och att investera i förbättrad och förnyad infrastruktur och teknologier i syfte att uppnå en högre effektivitet i vattenanvändningen.
40. Europaparlamentet anser att efterfrågestyrning är nyckeln till att komma till rätta med vattenbristen och kräver att planer för efterfrågestyrning av vatten ska vara ett villkor för utdelning av medel från EU:s strukturfonder och Sammanhållningsfonden till vattensektorn eller till vattenintensiva verksamheter. Medlemsstaterna uppmanas också att kräva hållbarhetsbedömningar för vatten som ett villkor för att tillåta vattenintensiv ekonomisk verksamhet såsom massturism eller särskilda typer av jordbruk.
41. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att uppmuntra företagen till att använda material som förbrukar mindre vatten, genom stöd till FoU och genom strukturfonderna i de områden där det finns minst vattenresurser.
42. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att föreslå administrativa åtgärder och söka finansiella resurser för att underlätta för landsbygdens befolkning att få tillgång till avloppsnät.
43. Europaparlamentet uppmanar enträget kommissionen och medlemsstaterna att utan dröjsmål anta konkreta planer för att gradvis avveckla alla miljökadliga subventioner innan 2020 och att via de nationella reformprogrammen rapportera om de framsteg som görs.

Vatten och samhälle

44. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och de regionala myndigheterna att skapa en intersektoriell dialog samt en dialog mellan de olika ekonomiska aktörerna och medborgarna om vattenrelaterade frågor, och mellan myndigheterna och utskottet för framställningar när detta utskott har hand om europeiska

medborgares direkta problem som rör vattenfrågor, och att främja fullt och transparent deltagande av lokala samhällen och intressenter på alla nivåer i utvecklingen av vattenpolitik. Parlamentet betonar betydelsen av en effektiv flernivåstyrning i vattenfrågor, som tar hänsyn till att det behövs en integrerad vattenförvaltning i de naturliga avrinningsområdena och främjar ett utbyte av bästa metoder.

45. Europaparlamentet insisterar på att en effektiv vattenförvaltningspolitik ska genomföras så nära vattenresursen som möjligt. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till områden med naturbetingade svårigheter, såsom bergsområden, öar och de yttersta randområdena.
46. Europaparlamentet pekar på behovet av en ökad medvetenhet och upplysning hos befolkningen i vattenfrågor för att förbättra förståelsen för kopplingarna mellan vatten, ekosystem, sanitära förhållanden, hygien, hälsa, livsmedelssäkerhet, tryggad livsmedelsförsörjning och förebyggande av katastrofer för konsumenter, hälsovårdsaktörer, politiskt ansvariga och beslutsfattare. Parlamentet understryker den viktiga roll som regionala och lokala myndigheter och det civila samhällets organisationer kan spela i upplysningskampanjer och utbildningsåtgärder. Dessa program för ökad medvetenhet måste riktas till medborgare i alla åldrar så att de kan använda denna offentliga och livsnödvändiga förnödenhet på ett bättre och effektivare sätt.
47. Europaparlamentet konstaterar att vatten och relaterade ekosystem inte känner några administrativa gränser och att därför alla åtgärder för skydd och utveckling av dem måste genomföras enhetligt och samordnat, om möjligt av behöriga myndigheter med befogenhet över hela avrinningsområdet.
48. Europaparlamentet upprepar att vattendirektivet föreskriver samordning mellan medlemsstaterna för gemensamma avrinningsområde där vattenanvändning kan få gränsöverskridande effekter, och väddar därför till berörda medlemsstater att satsa på regelbunden gränsöverskridande kommunikation och samarbete för att stödja genomförandet av vattendirektivet med avseende på prioriterade ämnen, prioriterade farliga ämnen och närsaltsförorening.
49. Europaparlamentet konstaterar att kvaliteten på badvatten påverkar turismen och begär att systemet med de blå flaggorna ska spridas till alla badområden i EU, även floder, sjöar och dammar.
50. Europaparlamentet betonar att begreppet ”hållbar turism” inbegriper vattenvård. Parlamentet kräver att man tillhandahåller utbildning om hushållning med och hållbar användning av vatten för yrkesverksamma inom turismen, särskilt i kustområden och på kurorter.
51. Europaparlamentet betonar vikten av att installera vattensystem av bra kvalitet i byggnader och på offentliga platser för att bidra till att minska behovet av vatten på flaska.
52. Europaparlamentet noterar också att av de framställningar som avser miljöklagomål som sedan 1988 ingetts till utskottet för framställningar rör 601 framställningar (Spanien 166, Storbritannien 129, Tyskland 97, Italien 60, Frankrike 55, Grekland 34, Nederländerna 16, Portugal 16, Irland 12, Polen 4, Rumänien 4, Finland 3, Bulgarien 2, Ungern 2 och

Slovenien 1), av vilka ett antal undertecknats av flera personer (se framställning 0784/2007, som undertecknats av 2 036 personer), kvaliteten hos och tillgången till vatten i medlemsstaterna. Parlamentet konstaterar att dessa framställningar är ett bevis för att vatten är ett mycket stort problem för EU:s medborgare.

53. Europaparlamentet noterar att enligt en Eurobarometerundersökning från mars 2012 anser 68 procent av européerna att problem som rör kvaliteten hos och tillgången till vatten är allvarliga. 80 procent anser att kemiska föroreningar är ett hot mot vattenmiljön, 62 procent anser att de inte har fått tillräcklig information om problem som grundvatten, sjöar, floder och kustvatten i deras länder står inför, 67 procent menar att det mest effektiva sättet att hantera vattenproblem skulle vara att öka medvetenheten om vattenrelaterade problem, och 73 procent anser att EU bör föreslå ytterligare åtgärder mot vattenproblemen i Europa.

Vatten och världen

54. Europaparlamentet välkomnar att man i ett tidigt skede lyckats nå Förenta nationernas millennieutvecklingsmål för en hållbar tillgång till säkert dricksvatten. Parlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och berörda myndigheter att på alla nivåer förstärka sina åtaganden, att spela en aktiv roll i uppnåendet av millennieutvecklingsmålet för grundläggande sanitära förhållanden och ta hänsyn till relevanta resultat från Rio+20-konferensen om hållbar utveckling genom att se till att tillgången till dricksvatten och sanitetstjänster fastslås som en grundläggande mänsklig rättighet som är absolut nödvändig för att livet självt ska få komma till sin fulla rätt, enligt de villkor som antagits av FN:s generalförsamling 2010.

55. Europaparlamentet välkomnar EU:s aktiva deltagande vid det sjätte världsvattenforumet den 12–17 mars 2012 i Marseille. Parlamentet uppmanar EU att fortsätta sitt arbete för en förbättrad tillgång till vatten i världen, i synnerhet med tanke på det sjunde världsvattenforumet som kommer att hållas i Sydkorea 2015.

56. Europaparlamentet påpekar att i EU håller sakkunskapen om vatten en mycket hög nivå och att denna bör utnyttjas i praktiken för att uppnå millennieutvecklingsmålen vad gäller grundläggande sanitära förhållanden och andra vattenrelaterade hållbara utvecklingsmål. Parlamentet uppmanar kommissionen att beakta god praxis från tredjeländer beträffande användning av insamlat regnvatten och flerfaldig återanvändning av avloppsvatten för att bekämpa vattenbrist, särskilt vid torka. Parlamentet uppmanar till ett fördjupat samarbete med tredjestater som gjort teknologiska framsteg i områden relaterade till användning av vattenresurser.

57. Europaparlamentet anser att den internationella ambitionsnivån bör höjas för att uppnå hållbar vattenanvändning genom integrerad förvaltning av vattenresurser och ökad resurseffektivitet.

58. Europaparlamentet uppmanar lokala myndigheter och andra ansvariga institutioner att anslå en andel av brukaravgifterna för vattenförsörjning och sanitetstjänster till decentraliserade samarbetsåtgärder. Parlamentet påminner också om principen om ”1 procent solidaritet för vatten”, antagen av vissa medlemsstater, som ett exempel på något att främja och genomföra.

59. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på Europeiska unionens och dess medlemsstaters vägnar ansluta sig till FN:s konvention från 1997 om internationella vattendrag och att arbeta för att ändringarna från 1992 i Helsingforskonventionen om skydd för och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar ska träda i kraft, något som skulle innebära en utökad tillämpning av detta instrument till länderna utanför FN:s ekonomiska kommission för Europa. Parlamentet uppmanar även till ratificering på bredare bas av protokollet om vatten och hälsa till Helsingforskonventionen från 1992 för att främja en samordnad och rättvis förvaltning av nationella och internationella vattenområden.

◦
◦ ◦

60. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen och till medlemsstaternas regeringar och parlament.

MOTIVERING

Vatten är livsnödvändigt. En hållbar förvaltning är nödvändig för att se till att alla ekosystem får tillräckligt med vatten av god kvalitet för att fungera adekvat och för att tillhandahålla tjänster som krävs för livsmedelssäkerhet och livsmedelstrygghet, för vår hälsa, för vårt samhälle och ekonomi. Man kan hävda att vatten är den viktigaste av alla kollektiva nyttigheter.

Europas och världens sötvattensresurser är emellertid i farozonen om vi hanterar dem utanför hållbarhetens gränser. Trycket från urbanisering, befolkningstillväxt, överkonsumtion, biologiska och kemisk förorening, hydromorfologiska förändringar och klimatförändring ökar konstant på tillgången och kvaliteten på säkert och tryggt vatten. Framtida ekonomisk tillväxt kan inte vara hållbar om den inte frikopplas från negativa miljöeffekter på vatten.

Hur är utvecklingen i EU? Den befintliga vattenlagstiftningen ger en robust ram för en hållbar och effektiv vattenförvaltning. Framför allt kan ramdirektivet om vatten (nedan kallat ”vattendirektivet”), som antogs 2000, anses vara en milstolpe för europeisk vattenpolitik. Direktivet har ett integrerat perspektiv som fokuseras på vattenförvaltning i avrinningsområden. Det utökar vattenskyddets räckvidd till att omfatta allt ytvatten och grundvatten och sätter ett mål för hållbarhet uttryckt i den ekologiskt, kemiskt och kvantitativt ”goda statusen” som europeiska vattenförekomster ska nå senast 2015.

Genomförandetakten för vattendirektivet har dock varit långsam i EU:s länder och regioner, med mycket varierande resultat, och det står nu klart att ett betydande antal av EU:s vattenförekomster inte kommer att nå ”god status” senaste 2015, på grund av såväl mångåriga som framväxande utmaningar.

I detta sammanhang har kommissionen startat flera utvärderingar av vattensituationen i EU. Processen kommer att leda till en strategi för att skydda Europas vattenresurser, som ska offentliggöras i november 2012. Strategin syftar till att bli EU:s politiska åtgärd för att hantera aktuella och kommande vattenproblem, med målet att säkra tillräcklig tillgång på vatten av god kvalitet för hållbar och jämlik vattenanvändning. Den kommer att vara milstolpen för vatten i färdplanen för resurseffektivitet inom ramen för Europa 2020-strategin, men kommer också att driva på politiken på längre sikt fram till 2050.

Föredraganden uppskattar kommissionens initiativ och anser att Europaparlamentet måste ge ett väsentligt bidrag till processen som leder fram till att fastställa den framtida inriktningen för EU:s vattenpolitik via strategin. De mest effektiva åtgärderna är att inrikta sig på genomförande, därför tar denna rapport itu med att analysera den aktuella statusen för genomförandet av EU:s vattenlagstiftning runtom i medlemsstaterna och pekar på framgångar och de största problemen som måste övervinnas för att förbättra den. Den identifierar även viktiga luckor i politiken som måste överbryggas av ny lagstiftning.

De huvudsakliga resultaten av denna rapport sammanfattas i följande punkter.

- *Den regionala dimensionen bör betonas särskilt.* Europa som helhet utvinner endast 13 procent av sitt totalt tillgängliga vatten, men den geografiska fördelningen av

vattenresurserna är mycket ojämn och många europeiska länder och regioner är föremål för kraftig vattenstress. Det finns ingen lösning som passar alla. Den regionala och lokala dimensionen bör stärkas, lokala intressenter och samhällen bör delta i en delaktighetsprocess på alla nivåer av politisk utformning och genomförande, och kommissionen bör främja kapacitetsbyggande och utforma tydliga riktlinjer för genomförande.

- *Tillförlitliga uppgifter behövs, framför allt om vattenmängd.* Fragmenteringen av tillgängliga uppgifter har minskat tack vare den aktuella politiken men det finns fortfarande ett betydande kunskapsgap vad gäller vattentillgång. Det är av största vikt att fastställa hur mycket vatten som flödar in och ut i avrinningsområden och hur mycket som utvinns av varje sektor samt stärka vatteninformationssystemet för Europa (Wise). Nya viktiga indikatorer måste utvecklas. De bör ta hänsyn till ekosystemtjänster som stöds av vatten och användas för att fastställa mätbara mål, framför allt för vattneffektivitet.
- *Vattenfrågan bör integreras i alla politikområden.* En fungerande ”grön ekonomi” kräver strategier på alla politikområden. Vattenrelaterade mål bör integreras på alla lagstiftningsnivåer på europeisk, nationell och regional nivå. Dessutom är det viktigt att sträva efter bättre anpassning och harmonisering av de olika lagstiftningsinstrumenten, till exempel genom att ta bort befintliga inkonsekvenser i vattendirektivet, nitrattendirektivet, Reach-förordningen och Natura 2000.
- *Det behövs ett helhetsperspektiv på vattenskyddet.* Skyddet av vattenresurser, särskilt dricksvattnet, måste åtgärdas ur ett globalt perspektiv med hänsyn till alla ekosystemtjänster som stöds av vatten. Det är av yttersta vikt att föroreningen kontrolleras vid källan för att förhindra att farliga ämnen tränger in i miljön och att minska belastningen som läggs på behandlingen av avloppsvatten. Politik för att dämpa verkningarna av klimatförändringen och anpassningspolitik måste alltid ta hänsyn till inverkan på vattenresurser och EU bör anta ett *helhetsperspektiv* på bristen på vatten och torra.
- *Stora vattneffektivitetsvinster kan och bör göras.* Resurseffektivitet är ett flaggskeppsinitiativ i Europa 2020, och vattneffektivitet spelar en viktig roll i strategin. Dessutom är vattenmängd och vattenkvalitet oupplösligt sammanlänkade. Till exempel är sambandet mellan energi och vatten avgörande. Enligt en färsk studie som begärts av utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet står energisektorn för ca 45 procent av vattenutvinningen i EU och energiproduktionen kan påverka vattenkvalitet och omvänt används energi vid vattenrening. Man bör se till att den ökande efterfrågan på energi inte sätter ohållbart tryck på vattenresurserna. Dessutom kan ny teknik och nya metoder för bevattning, som åtföljs av råd till jordbrukare, förbättra vattneffektiviteten inom jordbruket, som är en annan sektor som utvinner mycket vatten och står för ca 33 procent av vattenanvändningen (denna andel kan nå upp till 80 procent i en del regioner i södra Europa). Mätning och ekodesign kan främja effektivitet i offentliga vattensystem och industrin.
- *Återvinning och återanvändning av vatten bör tas upp i EU-lagstiftning.* Framför allt i regioner med vattenstress kan återanvändning av vatten för bevattningsändamål och i hushåll vara ett viktigt instrument för att nå vattensäkerhet. Lagstiftningsramen bör

uttryckligen ta upp återvinning av vatten med hänsyn till tekniska framsteg som möjliggör effektiv övervakning av det återvunna vattnets kvalitet.

- *Forskning och innovation bör främjas ytterligare.* Kommissionen och medlemsstaterna bör ställa tillräcklig finansiering till förfogande för forskningsprojekt om regnvattensystem, mättekniker, metoder för att övervaka och avlägsna både punktutsläpp av och diffusa källor till kemisk och biologisk förorening, och även till teknik för vattenbesparingar och vatteneffektivitet i stadsområden och landsbygdsområden. Det kommande Europeiska innovationspartnerskapet om vatten bör stödjas av alla intressenter som ett idealiskt verktyg för koncentrerade innovationssatsningar.
- *Ekonomiska instrument är viktiga för att nå vattenmål, framför allt i finansiella kristider.* Vattendirektivet har redan som mål att ”sätta rätt pris”, men mer transparenta system för prissättning krävs för att införliva full kostnadstäckning och principerna att förorenaren och användaren betalar. Priserna bör dock alltid ta hänsyn till sociala frågor när det gäller den personliga vattenanvändningen.
- *Den internationella dimensionen bör stärkas.* Den tidiga framgången för FN:s millennieutvecklingsmål för säkert dricksvatten har tillkännagetts men samtidigt använder över 800 miljoner människor fortfarande osäkert dricksvatten och man har långt ifrån uppfyllt målsättningen för grundläggande sanering. Europa bör stärka sina internationella åtaganden, framför allt med tanke på den kommande Rio+20-konferensen om hållbar utveckling.

Till sist krävs beslutsamma åtgärder på EU-nivå för att ta itu med de aktuella och framtida vattenproblem som vår kontinent står inför. Föredraganden uppmanar kommissionen att införliva rekommendationerna i denna rapport i utformningen av strategin för att skydda Europas vattenresurser som ett viktigt bidrag till en effektivare och bättre integrerad vattenpolitik och lika villkor för strategins genomförande.

10.5.2012

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INDUSTRIFRÅGOR, FORSKNING OCH ENERGI

till utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

över genomförandet av EU:s vattenlagstiftning, i väntan på ett nödvändigt övergripande synsätt på europeiska vattenutmaningar
2011/2297(INI)

Föredragande: Konrad Szymański

FÖRSLAG

Utskottet för industrifrågor, forskning och energi uppmanar utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet understryker behovet av att de särskilda målen och verksamheterna i Horisont 2020-programmet inriktas på bättre, hållbar förvaltning av vattenresurserna och vattenmiljöerna i EU och i dess grannländer. Parlamentet anser att EU:s forskningspolitik bör anpassas till de allt större utmaningarna på området för vattenförvaltning för jordbruk, byggnader, industri och hushåll samt strävandena efter vatteneffektivitet. Parlamentet uppmärksammar i detta avseende Bonusprogrammet för Östersjön som ett exempel för andra regioner.
2. Europaparlamentet framhåller att det brådskar med att granska tillståndet för vattennäten i EU med avseende på kvalitet, slitage och sammankoppling, eftersom eventuellt upp till 70 procent av vattnet i EU:s städer går till spillo genom läckor i nätet, och uppmuntra till infrastrukturinvesteringar.
3. Europaparlamentet konstaterar att det saknas kunskap och information om tillgången till vattenresurser och om utmaningar kopplade till vattenförvaltning och tryggad vattenförsörjning, och uppmanar rådet och kommissionen att ta itu med dessa utmaningar som ett av de viktigaste områdena vid utarbetandet av den fleråriga budgetramen (2014–2020), med tanke på deras omfattning och komplexitet.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram konkreta förslag på hur man ska kunna hushålla med vattnet, exempelvis åtgärder för att förbättra vatteneffektiviteten i byggnader eller märkning avseende vattenförbrukningen för vattenförbrukande apparater

(tvättmaskiner osv.).

5. Europaparlamentet konstaterar att varenda människa och vartenda företag är beroende av vatten – den enda resurs som inte går att ersätta – och anser att företagets framtid i Europa är beroende av att man finner effektiva lösningar, som är både ansvarsfulla och fungerande, på de aktuella utmaningarna på vattenområdet och på förvaltning av de befintliga vattentillgångarna, vilka har direkta konsekvenser för människors hälsa, energiproduktionen, jordbruket och livsmedelstryggheten.
6. Europaparlamentet efterlyser en hierarkisk strategi för vattenförvaltning som skiljer på konsumtion och industriell användning, och att vatten ska förvaltas i enlighet med denna.
7. Europaparlamentet konstaterar att prispolitiken bör vara samstämmig med politiken för hushållning med vatten och att priserna måste vara transparenta och progressiva samt återspegla de verkliga kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls.
8. Europaparlamentet konstaterar att kvaliteten på badvatten påverkar turismen och begär att systemet med de blå flaggorna ska spridas till alla badområden i EU, även floder, sjöar och dammar.
9. Europaparlamentet betonar att begreppet ”hållbar turism” inbegriper vattenvård. Parlamentet kräver att man tillhandahåller utbildning om hushållning med och hållbar användning av vatten för yrkesverksamma inom turismen, särskilt i kustområden och på kurorter.
10. Europaparlamentet insisterar på att en effektiv vattenförvaltningspolitik ska genomföras så nära vattenresursen som möjligt. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till områden med naturbetingade svårigheter, såsom bergsområden, öar och de yttersta randområdena.
11. Europaparlamentet konstaterar att de livsmedelsföretag som distribuerar vatten ska beakta hälsa och säkerhet under värmeböljor eller andra exceptionella förhållanden och att man följaktligen bör utvärdera deras närvaro i varje enskilt område och främja deras utveckling och tillträde till hela området.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att uppmuntra företagen till att använda material som förbrukar mindre vatten, genom stöd till FoU och genom strukturfonderna i de områden där det finns minst vattenresurser.
13. Europaparlamentet välkomnar den fortsatta samordningen och utvecklingen av europeisk vattenpolitik på grundval av förvaltningsplaner för avrinningsdistrikt och vatteninformationssystemet för Europa (Wise).
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att, med tanke på den märkbara ökningen av översvämningensriskerna i medlemsstaterna de senaste åren, på lämpligt sätt analysera hur följderna av översvämningarna ska kunna förebyggas.
15. Europaparlamentet konstaterar att det finns möjlighet till bättre datahantering som bygger på förbättrade statistiska uppgifter och användning av datainsamlingsstationer och

vatteninformationssystem samt GMES-övervakning av vattenresursernas tillstånd och påfrestningarna på dem från ekonomisk verksamhet.

16. Europaparlamentet konstaterar att det är viktigt att främja forskning och innovation i samband med vatten och att man måste stödja utvecklingen av europeiska kluster på detta område.
17. Europaparlamentet understryker hur viktig tillgången till vattenresurser är för EU:s industripolitik. Parlamentet noterar den stora potentialen när det gäller att tillämpa teknik för återanvändning av vatten vid rening av avloppsvatten från jordbruk, företag och byggnader. Kommissionen uppmanas att främja en optimerad användning av vatten i successiva steg ur vattnets kretslopp och medlemsstaterna uppmanas att se till att det görs tillräckliga investeringar i processerna för att rena och återanvända avloppsvatten så att vattenkvaliteten bevaras och förbättras och se till att företagen informeras när vattnets sammansättning ändras på ett väsentligt sätt.
18. Europaparlamentet anser att det växande behovet av vatten kräver brådskande investeringar i konstbevattning och uppmanar kommissionen att främja lösningar för att råda bot på bristen på vatten, såsom konstgjord påfyllning av grundvattenreservoarerna, återvinning av vatten och utveckling av alternativa bevattningstekniker. Parlamentet understryker samtidigt hur viktigt det är att överföra kunskap och teknik med koppling till dessa tekniker, liksom till vattenskydd, vattenuppsamling, förvaltning av grundvatten och behandling av avloppsvatten.
19. Europaparlamentet framhåller vattenkraftens potential som en form av koldioxidneutral energiproduktion som bygger på egna resurser och effektivt kan tillgodose de europeiska energiförsörjningskraven. Parlamentet uppmanar till utveckling av nya och innovativa energilösningar på detta område.
20. Europaparlamentet konstaterar att avloppsvatten utgör en energikälla genom återvinning av den värme eller energiförädling av det organiska material som vattnet för med sig och att man bör tillvarata denna möjlighet.
21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta en sammanhängande strategi för internalisering av de kostnader som uppstår genom vattenanvändning, vattenförorening *och* vattenrening.
22. Europaparlamentet efterlyser fördjupat internationellt och regionalt samarbete, särskilt med EU:s grannländer, såsom länderna i Medelhavsområdet, och med internationella och regionala organisationer, för att effektivt hantera de utmaningar på området för vattenförvaltning som samhället står inför nu och i framtiden.
23. Europaparlamentet anser att investeringar i hydroteknisk infrastruktur bör beaktas i högre grad än hittills i EU:s nya finansieringsstrategi för sammanhållningsfonderna.
24. Europaparlamentet insisterar på att kontroll och bekämpning av vattenföroreningar i första hand bör genomföras vid föroreningskällan.
25. Europaparlamentet konstaterar att den största delen av vattenresurserna används inom

jordbrukssektorn och att man genom den gemensamma jordbrukspolitiken måste främja bästa metoder och teknik för vattenhushållning, när detta är möjligt.

26. Europaparlamentet konstaterar att de krav som gäller för jordbrukare redan är högt ställda och kontrolleras noga. Parlamentet kräver en förstärkning av miljövillkoren i den gemensamma jordbrukspolitiken på grundval av de befintliga förpliktelserna.
27. Europaparlamentet anser att fritidsbostäder åtnjuter samma tillgång till vattenresurser som permanentbostäder och att deras bidrag till nätets finansiering därför ska vara minst lika stort som permanentbostädernas.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	8.5.2012
Slutomröstning: resultat	+ : 57 - : 1 0 : 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Bøezina, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Dimitrios Droutsas, Vicky Ford, Adam Gierak, Norbert Glante, Robert Goebbels, András Gyürk, Fiona Hall, Edit Herczog, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Béla Kovács, Philippe Lamberts, Judith A. Merkies, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Michèle Rivasi, Paul Rübig, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras, Henri Weber, Inês Cristina Zuber
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Antonio Cancian, Ioan Enciu, Françoise Grossetête, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Bernd Lange, Werner Langen, Zofija Mazej Kukovič, Silvia-Adriana Ţicău
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Anne E. Jensen, Nicole Kiil-Nielsen, Norica Nicolai

25.4.2012

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR FRAMSTÄLLNINGAR

till utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet

över genomförandet av EU:s vattenlagstiftning, i väntan på ett nödvändigt övergripande synsätt på europeiska vattenutmaningar (2011/2297(INI))

Föredragande: Nikolaos Chountis

FÖRSLAG

Utskottet för framställningar uppmanar utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet konstaterar att vatten är en gemensam tillgång för mänskligheten och en allmän nytthet och därför inte bör vara en vinstkälla genom handel, samt att tillgången till vatten bör vara en grundläggande och universell rättighet. Parlamentet betonar att en hållbar vattenanvändning är en nödvändig förutsättning för miljö och hälsa och har grundläggande betydelse för klimatregleringscykeln. Parlamentet uppmanar att ”förvaltningen av vattenresurserna [...] inte bör vara underställd bestämmelserna för den inre marknaden” (Europaparlamentets resolution P5_TA(2004)0183) och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att garantera att vatten och vattenfaciliteter ägs och förvaltas offentligt.
2. Europaparlamentet är bekymrat över att jämvikten mellan behovet av vatten och de tillgängliga resurserna har nått en kritisk nivå i många regioner i Europa och att klimatförändringarna kan förvärra situationen ytterligare. I vissa medlemsstater är nu hela territoriet drabbat av permanent vattenbrist och torka. Parlamentet betonar att klimatförändringarna och de förändrade väderförhållanden som dessa har medfört i hög grad påverkar de europeiska vattenresurserna i fråga om kvalitet och tillgång. Den arealandel av Europa som har hög vattenstress förväntas även öka från 19 procent i dag till 35 procent runt 2070 och att klimatrelaterade extrema väderförhållanden utgör ytterligare utmaningar för effektiv vattenförvaltning.
3. Europaparlamentet uppmanar till största försiktighet när det gäller möjlig allvarlig negativ miljöpåverkan från system som är framtagna för att avleda eller ändra befintliga vattendrags lopp eller vattenföring vilka allvarligt kan förvärra hoten mot en hållbar

användning av vattenresurser och ekologisk balans. Parlamentet påminner om att det kan vara nödvändigt att använda avsaltningsanläggningar för att hantera vattenbristen i vissa områden, men att dessa anläggningar alltid bör uppfylla de striktaste miljökraven både i fråga om sin plats, sin energiförbrukningsnivå samt säkert bortskaffande av utvunnet salt.

4. Europaparlamentet konstaterar däremot att andra länder inte är drabbade av vattenbrist, men har svårt att hantera vattenöverskottet till följd av regelbundna eller kraftiga regn, översvämningar, floderosioner och föroreningar som påverkar avrinnings- och kustområden samt effekterna av dessa fenomen på lokalbefolkningen, vilket framgår av många framställningar som mottagits.
5. Europaparlamentet noterar att det i ramdirektivet om vatten fastställs ramar för skydd av alla vattenförekomster i EU – grundvatten och ytvatten, sjöar, floder och kustvatten – och att ramdirektivet syftar till att nå ”god ekologisk och kemisk status” senast 2015.
6. Europaparlamentet bekymrar sig över att ineffektiv tillämpning och bristande genomförande i vissa medlemsstater fortfarande är ett stort problem för genomförandet av ramdirektivet om vatten. Den aktuella genomförandestatusen visar att vissa medlemsstater ligger efter tidsplanen, att den fullständiga saneringen av EU:s vatten är långt ifrån godtagbar och att målen om ”vattenskydd” ofta inte fullföljs tillräckligt konsekvent inom andra EU-politiska områden. Parlamentet uttrycker sin förhoppning om att den pågående reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken kommer att ta itu med problemen med vattenförsörjning inom jordbruket. Parlamentet betonar att effektiva metoder för vattenförvaltning måste integreras i all europeisk politik om sektorer som använder och förorenar vatten och att lokala, regionala eller nationella anpassningsåtgärder endast kan bli effektiva om de samordnas på EU-nivå.
7. Europaparlamentet anser att avloppsvatten från källor i tätbebyggelse är en av de allvarligaste föroreningarna av vattenmiljön i floder och vid kusten och att ett framgångsrikt genomförande av direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse kommer att ha stor inverkan på vattenkvaliteten i alla medlemsstater och därmed på ett framgångsrikt genomförande av ramdirektivet om vatten.
8. Europaparlamentet påpekar att de allvarliga effekter som sådan förorening kan ha på människors hälsa framgår av framställningar som mottagits från Irland (Galway), Frankrike (Bretagne) och andra medlemsstater. Parlamentet påminner om sin resolution av den 2 februari 2012 om de frågor som tagits upp av framställare om avfallshanteringsdirektivet och tillhörande direktiv i EU:s medlemsstater, där man framhåller de farliga nivåerna av vattenföroreningar till följd av dåligt skötta eller olagliga deponeringsanläggningar och stenbrott vilket lett till infiltration och förorening av grundvattnet och grundvattennivåerna.
9. Europaparlamentet noterar att det trots framstegen i genomförandet av direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse fortfarande finns brister när det gäller uppfyllandet av kraven i fråga om uppsamlingssystem och/eller rening. Parlamentet uppmanar kommissionen att öka stödet för finansiering av anläggningar för rening av avloppsvatten och av storskalig och småskalig infrastruktur för uppsamlingssystem i EU, inklusive återanvändning av renat avloppsvatten för bevattning och industriella ändamål.

10. Europaparlamentet noterar också att av de framställningar som avser miljöklagomål som sedan 1988 ingetts till utskottet för framställningar rör 601 framställningar (Spanien 166, Storbritannien 129, Tyskland 97, Italien 60, Frankrike 55, Grekland 34, Nederländerna 16, Portugal 16, Irland 12, Polen 4, Rumänien 4, Finland 3, Bulgarien 2, Ungern 2 och Slovenien 1), av vilka ett antal undertecknats av flera personer (se framställning 0784/2007, som undertecknats av 2 036 personer), kvaliteten hos och tillgången till vatten i medlemsstaterna. Parlamentet konstaterar att dessa framställningar är ett bevis för att vatten är ett mycket stort problem för EU:s medborgare.
11. Europaparlamentet noterar att enligt en Eurobarometerundersökning (mars 2012) anser 68 procent av européerna att problem som rör kvaliteten hos och tillgången till vatten är allvarliga. 80 procent tror att kemiska föroreningar är ett hot mot vattenmiljön, 62 procent anser att de inte har fått tillräcklig information om problem som grundvatten, sjöar, floder och kustvatten i deras länder står inför, 67 procent menar att det mest effektiva sättet att hantera vattenproblem skulle vara att öka medvetenheten om vattenrelaterade problem, och 73 procent anser att EU bör föreslå ytterligare åtgärder mot vattenproblemen i Europa.
12. Europaparlamentet påminner medlemsstaterna om deras skyldighet att i enlighet med ramdirektivet om vatten nå en god vattenstatus senast 2015, och uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att så snabbt som möjligt vidta alla nödvändiga åtgärder och tillhandahålla tillräcklig finansiering och tillräckligt tekniskt stöd för att dessa vattenkvalitetsmål ska kunna nås. Parlamentet anser att det är grundläggande att medborgarna, de behöriga myndigheterna på olika förvaltningsnivåer, produktionssektorerna, icke-statliga organisationer på miljöområdet och det civila samhället görs delaktiga för att ramdirektivet om vatten och en hållbar miljöförvaltning i stort ska kunna genomföras på ett effektivt sätt.
13. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att noga övervaka genomförandet av ramdirektivet om vatten för att säkerställa att det görs korrekt och effektivt och ständigt mana medlemsstaterna till konkreta framsteg. Parlamentet påpekar att framställningar i många fall har avslöjat problem med införlivandet och det korrekta genomförandet av EU:s vattenlagstiftning och uppmanar kommissionen att vara mer beslutsam i sina undersökningar, särskilt när den undersöker framställningar.
14. Europaparlamentet uppmärksammar ett antal negativa faktorer som är föremål för framställarnas klagomål, däribland avfallsdeponier, de behöriga myndigheternas bristande kontroll av vattenkvaliteten, inkorrekta eller olagliga jordbruks- och industrimetoder, stadsutveckling och energirelaterad utveckling samt jordbruket och industrin, har inverkan på miljön och folkhälsan och försämrar vattenkvaliteten. Parlamentet kräver därför att man ännu mer målinriktat skapar incitament för en effektiv vattenförvaltning, framför allt till förmån för de fattiga och landsbygdsbefolkningen, så att alla får tillgång till vatten till ett överkomligt pris, och så att vatten distribueras till områden som kämpar med underskott, särskilt sådana som ligger utanför större tätbebyggda områden försedda med infrastruktur för vatten.
15. Europaparlamentet beklagar att kommissionen i sitt förslag om ändring av ramdirektivet om vatten (COM(2011)0876) endast lägger till 15 nya kemiska ämnen från en förteckning över 2 000 potentiellt farliga ämnen som bör övervakas och minskas, och inte fastställer

några tydliga tidsfrister för utfasningen av de farligaste kemikalierna, trots de uttryckliga lagstiftningskrav som infördes 2000. Parlamentet uppmanar därför utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet att i sin rekommendation till kommissionen särskilt uppmärksamma de prioriterade ämnen som anges ovan – som framställarna mycket ofta hänvisar till som ”giftigt och radioaktivt avfall” – med tanke på den allvarliga risk som de utgör för människors hälsa och vattenmiljön såsom vattenförorenande ämnen.

16. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att intensifiera kampen mot de ökande utsläppen av föroreningar såsom antibiotika- och narkotikarester samt hormonrester från p-piller i vatten, eftersom dessa rester är hälso- och miljöskadliga.
17. Europaparlamentet upprepar att ramdirektivet om vatten föreskriver samordning mellan medlemsstaterna för gemensamma avrinningsdistrikt där vattenanvändning kan få gränsöverskridande effekter, och väddar därför till berörda medlemsstater att satsa på regelbunden gränsöverskridande kommunikation och samarbete för att stödja genomförandet av ramdirektivet med avseende på prioriterade ämnen, prioriterade farliga ämnen och närsaltsförorening.
18. Europaparlamentet anser att närsaltsutsläpp är en av flera faktorer bakom föroreningen av ytvattenförekomsterna, påverkar den biologiska mångfalden och reducerar värdefulla ekosystemtjänster. Parlamentet konstaterar att närsaltssituationen i över hälften av de fall som undersökts kan vara orsaken till att man inte förväntas uppnå ”god status” i ytvattenförekomster senast 2015.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att under 2012 utarbeta och lägga fram en färdplan med rekommendationer för att öka effektiviteten hos vattenresurserna och markanvändningen, utveckla en strategi för att integrera vattenfrågan i all politik och förbättra vattenförvaltningens genomförande samt forskningen och insamlingen av uppgifter. Parlamentet välkomnar i detta sammanhang den ökande integreringen av miljöskyddskrav i den gemensamma jordbrukspolitiken. Kommissionen uppmanas även att under 2012 offentliggöra en ”Strategi för att skydda EU:s vatten” med utgångspunkt i översynen av genomförandet av ramdirektivet om vatten, översynen av EU:s politik för vattenbrist och torka samt översynen av EU:s anpassningspolitik i fråga om vattenförvaltning.
20. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utarbeta program för ökad medvetenhet och informationskampanjer om vattenfrågor så att en vattenbesparings- och vatteneffektivitetskultur kan införas hos EU-medborgarna. Dessa program för ökad medvetenhet måste riktas till medborgare i alla åldrar så att de kan använda denna offentliga och livsnödvändiga tillgång på ett bättre och effektivare sätt.
21. Europaparlamentet anser att offentligt engagemang är en förutsättning både för skyddet av vattenresurserna och för att identifiera problem och de mest lämpade åtgärderna för att lösa dem. Parlamentet efterlyser därför ökat samarbete mellan nationella, regionala och lokala myndigheter som är ansvariga för dessa frågor i medlemsstaterna och mellan myndigheterna och utskottet för framställningar när detta utskott har hand om europeiska medborgares direkta problem som rör vattenfrågor.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	24.4.2012
Slutomröstning: resultat	+: 18 -: 0 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Margrete Auken, Elena Băsescu, Philippe Boulland, Simon Busuttil, Giles Chichester, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Roger Helmer, Carlos José Iturgaiz Angulo, Peter Jahr, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Csaba Sándor Tabajdi, Jarosław Leszek Wałęsa
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Zoltán Bagó, Birgit Collin-Langen, Kinga Göncz, Phil Prendergast
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Kyriacos Triantaphyllides

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	30.5.2012
Slutomröstning: resultat	+ : 53 - : 0 0 : 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Milan Cabrnoch, Martin Callanan, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Matthias Grootte, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Corinne Lepage, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Zofija Mazej Kukoviè, Linda McAvan, Radvilè Morkûnaitè-Mikulèniènè, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Kârlis Ģadurskis, Carl Schlyter, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Gaston Franco, James Nicholson, Eva Ortiz Vilella, Justas Vincas Paleckis, Vittorio Prodi, Britta Reimers, Michèle Rivasi, Alda Sousa, Bart Staes, Marita Ulvskog, Andrea Zannoni